

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0215U007076

Державний реєстраційний номер: 0111U000170

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-01-2015

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Дослідження популяційних та біоценотичних аспектів біорізноманіття деяких груп безхребетних та хребетних тварин в екосистемах основних природних зон України.

Початок етапу: 01.2013

Закінчення етапу: 12.2014

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 235-10-70, (380-44)234-15-69

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна Академія Наук України

Код за ЄДРПОУ: 00007614

Місцезнаходження: , м. Київ, Київ, , Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 2352360

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 401.4
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Популяції та угруповання різних видів тварин в наземних екосистемах природних зон України (різноманіття, зоогеографічні та природоохоронні аспекти)

Назва роботи англійською:

Population groups of different animal species in terrestrial ecosystems the main natural zones of Ukraine (diversity, zoogeographical and environmental aspects)

Реферат українською:

На другому етапі проведено польові та експериментальні дослідження. Використано традиційні зоологічні методи та статистичний аналіз. Вивчено сучасний стан популяцій на угруповань різних груп тваринного світу (герпетофауни, орнітофауни, ентомофауни), поширення, чисельність, біотопічні уподобання ряду видів тварин, у тому числі червонокнижних та індикаторних, в основних природних зонах України. Зокрема досліджено герпетогеографічні комплекси та угруповання амфібій та плазунів північно-східної частини України і суміжних територій, вивчено генезис герпетофауни цих регіонів, надано оцінку сучасного стану угруповань і окремих видів амфібій та рептилій. Фенетичний аналіз популяційного різноманіття широкоареальних видів ящірок дозволив встановити ландшафтно-екологічні аспекти внутрішньовидової мінливості, визначити популяційну структуру фонових видів, дати оцінку сучасного стану географічних популяцій цих видів в межах України. Узагальнено дані щодо цикадофауни, гетероптерофауни та карабидофауни цілинного степу заповідника "Асканія-Нова". Проаналізовано співвідношення видового багатства та зоогеографічного різноманіття цих комах з урахуванням їх чисельності і біомаси за сукцесійним рядом: ковиловий степ, типчаковий степ, злаково-різнотравний степ. Досліджено процес заростання мілководь Канівського та Київського водосховищ угрупованнями водних макрофітів та виявлено основні закономірності цього процесу та сукцесійні зміни рослинних угруповань на акваторії водосховищ. Досліджено вплив таких сукцесійних змін на сучасний стан, поширення та деякі екологічні особливості адвентивних колоніальних водно-болотних видів птахів.

Реферат англійською:

In the second stage experimental and field studies have been carried out. This has involved traditional zoological methods and statistical analysis)The current status of populations and communities of different groups of animals (herpetofauna, avifauna, the insect fauna), the distribution, abundance, habitat preferences of a number of animal species, including the red-and indicator, was explored on the major natural areas of Ukraine. In particular, herpetogeographic complexes and communities of amphibians and reptiles were examined in the north-eastern part of Ukraine and adjacent areas, and the genesis of the herpetofauna of these regions, the estimation of the current state of community and individual species of amphibians and reptiles was studied. Fenetic analysis of population diversity wide-spread lizard species allowed us to establish the landscape-ecological aspects of intraspecific variation, to determine the population structure of the background and assess the current state of geographic populations of these species in the territory of Ukraine. Data on tsikadofauna, geteropteroфауна and karabidofauna of virgin steppe reserve "Askania Nova" was accepted. The relationship of species richness and diversity of these insects given their abundance and biomass according such series as feather grass steppe, fescue prairie, grass-forb steppes, was analyzed. The overgrowing of Kanev and Kiev water reservoirs watershallow by the communities of aquatic plants was studied, the basic laws of this process and changes in plant communities was determined. The effect of such changes on the successional present state, distribution, and some of the environmental features of alien colonial waterbird species was explored.

Індекс УДК: 591.9, 591.9:591.5(477)

Коди тематичних рубрик:34.33.37

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Ємельянов Ігор Георгієвич

Науковий ступінь: д. б. н.

Вчене звання: професор, акад.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

IX. Бібліографічний опис

За звітний період опубліковано: 17 наукових статей. 1. Атамась Н.С., Парнікоза І.Ю. Асоціація *Tragetum natantis* Mull. et Gors. як важливий кормовий та гніздовий біотоп в умовах водосховищ Середнього Дніпра // Біотопи (оселища) України: наукові засади їх дослідження та практичні результати інвентаризації. Мат-ли робочого семінару. - Київ-Львів, 2012. - С. 181-187. 2. Атамась Н.С., Кукшин А.А. К вопросу о современном состоянии поселений и питании серой цапли (*Ardea cinerea*) в Киевской области // *Troglodytes*. Праці Західноукраїнського орнітологічного товариства. 2012. - вип. 3. - С. 68-78. 3. Грищенко В.Н., Гаврилюк М.Н., Атамась Н.С. Кулик-сорока (*Naemantopus ostralegus*) в Среднем Поднепровье // Беркут. - 2012. - Т.21, вип. 1-2. - С. 68-78. 4. Ємельянов І.Г., Песков В.Н., Синявська І.А. Сезонная и циклическая изменчивость морфологических признаков сеголеток *Microtus socialis* Pallas, 1773 (Rodentia, Mammalia) на юге Украины // Вісті Біосферного заповідника, 2013. - Т. 15. - С. 67-75. 5. Коцержинська І. М., Синявська І. О. Екологічні особливості, чисельність та стан популяцій герпетофауни Мезинського НПП. // Актуальні проблеми збереження довкілля. Зб. наук. праць (за матеріалами V міжнародної наукової конференції 23-25 травня 2013 р. м. Суми). - Т.1. - Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка. - С. 175-179. 6. Песков В.Н., Синявська І.А., Ємельянов І.Г. Аллометрический рост и формирование половых и межвидовых различий в постэмбриональном развитии *Microtus arvalis* и *Microtus socialis* // Збірник праць Зоологічного музею, 2011, № 42. - С. 112-127. 7. Песков В.Н. Фенотипирование и идентификация особей в систематике и популяционной морфологии позвоночных животных // Совр. пробл. эволюции и экологии. Сб. матер. междунар. конф. "XXVII Любимцевские чтения - 2013" (Ульяновск, 5-7 апреля 2013 г.). - Ульяновск, 2013. - С. 137-143. 8. Песков В.М., Синявська І.О. Визначення біологічного віку сірих нориць методом багатовимірного фенотипування (на прикладі *Microtus arvalis*, Pallas, 1779 і *M. socialis* Pallas, 1773) // Біологічні студії, 2013. - Т. 7, № 2. - С. 173-184. 9. Песков В.Н. Морфологическая изменчивость и биологическое разнообразие особей в популяции *Lacerta agilis* // Актуальні проблеми дослідження довкілля (V Міжнародна наукова конференція, 23-25 травня 2013 р.). Т. 1., Суми, 2013. - С. 214-218. 10. Песков В.Н., Малюк А.Ю., Матвеев А.С. Изменчивость морфометрических признакою, морфологическое и популяционное разнообразие *Lacerta agilis chersonensis* // Праці Українського герпет. тов-ва, 2013, № 4. - С. 123-131. 11. Песков В.Н., Малюк А.Ю., Петренко Н.А. Линейные размеры тела и биологический возраст амфибий и рептилий на примере *Lacerta agilis* (Linnaeus, 1758) и *Pelophylax ridibundus* (Pallas, 1771) // Вестн. Тамбов. ун-та. Серия: естествен. и технич. науки, 2013. - Т. 18, вып. 6. - С. 3055-3058. 12. Малюк А.Ю., Песков В.Н. Половые различия в линейных размерах и пропорциях тела у прыткой (*Lacerta agilis*) и зеленой (*Lacerta viridis*) ящериц (Squamata, Lacertidae) // Збірник праць Зоологічного музею, 2011, № 42. - С 100-111. 13. Хоменко В.Н. Сезонная динамика численности основных таксонов и групп почвенно-подстилочной энтомофауны типчаково-ковыльной степи // Современные проблемы эволюции и экологии: Сб. матер. междунар. конф. XXVII Чтений памяти А.А. Любищева (Ульяновск

, 5-7 апреля 2013 г.).- Ульяновск: УлГПУ, 2013.- С. 471-483. 14. Хоменко В.Н. Цикадофауна (Homoptera, Cicadinea) биосферного заповідника "Асканія-Нова" и ее динамика в экосистемах типчаково-ковыльной степи // Вісті біосферного заповідника "Асканія-Нова".- 2013.- Т.15.- С.92-105. 15. Песков В.Н., Тарасенко М.О., Франчук М.В. Изменчивость линейных размеров, пропорций тела и периодизация развития птенцов обыкновенного жулана *Lanius collurio collurio* L. // Бранта: Сборник науч. трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2013. - Вып. 16. - С. 28-36. 16. Песков В.М., Франчук М.В. Морфологічні відмінності та їх формування в онтогенезі трьох видів дроздів роду *Turdus* (Aves, Turdidae) // Мат. між. наук.-практ. конф. "Природа Полісся: дослідження та охорона". - Сарни, 2014. - С. 548-558. 17. Онопрієнко В.П., Песков В.М., Митяй І.С. Морфологічна мінливість бичка кругляка *Neogobius melanostomus* (Pallas, 1814) зі середньої частини басейну Дніпра // Біологічна студія, 2014. - Т. 8, № 2. - С. 157-168.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Акімов Ігор Андрійович
д. б. н.

Перелік осіб-виконавців

Атамась Наталія Сергіївна

Коцержинська Інна Михайлівна

Песков Володимир Миколайович

Хоменко Володимир Миколайович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Телефон

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

